

Idio Chichava ^{Maputo}

Vagabundus

dance
Le 140
1h10

KUNSTENFESTIVAL DES ARTS
KUNSTENFESTIVAL DES ARTS
KUNSTENFESTIVAL DES ARTS

Presentation: Kunstenfestivaldesarts, Le 140

Company: Converge + | Concept and choreography: Idio Chichava | Assistant and rehearsal director: Osvaldo Passirivo | Performers: Açucena Chemane, Arminda Zunguza, Calton Muholove, Cristina Matola, Fernando Machaieie, Judite Novela, Mauro Sigauque, Martins Tuvanji, Nilégio Cossa, Osvaldo Passirivo, Patrick Manuel Siteo, Stela Mat-sombe, Vasco Siteo | Lights: Phayra Baloi | Tour manager: Silvana Pombal

Production: Yodine Produções | Coproduction: Companhia Nacional de Canto e Dança (CNCD), KINANI – Plataforma Internacional de Dança Contemporânea, One Dance Week

17.05

20:30

18.05

20:30

+ AFTERTALK

19.05

20:30

NL

Geheel ongewapend ging ik naar *Vagabundus* kijken, zonder voorafgaande info of voorbereiding; een gewoonte die ik heb om mezelf te behoeden voor de invloed van de auteur of critici. Afhankelijk van de motivatie of stemming kies ik mijn gezelschap: het hoofd of het hart. Soms, en zonder dat dat de bedoeling is, verdringt het een het ander en overmeestert me. Deze keer maakte ik niet zelf de keuze, laat staan dat ik er de tijd voor had. Zodra de deur openging, voelde ik me plotseling bezeten door de demonen van het willekeurige oordeel. Wanneer dit gebeurt, laat het mij niet meer los en blokkeert het mijn vermogen om na te denken of mijn gedachten te ordenen. Soms zorgt dit voor storingen waardoor ik niet van het moment en de onverklaarbare gevoelens op dat moment kan genieten. Wanneer emoties sterk zijn, worden alle codes gebroken die mijn logisch inzicht en noodzakelijk beoordelingsvermogen normaliter richting geven en controleren.

Terwijl ik het mezelf comfortabel probeerde te maken op de eerste rij, zodat ik de ademhaling van de dansers goed kon horen en recht in hun ogen kon kijken, zag ik vreemde figuren gehuld in smerige kledij. Ze vermengden zich met mooie, propere en lekker geurende mensen die allemaal, net als ik, naar het niemandsland staarden. Tot mijn verbazing hoorde ik geneurie dat me deed denken aan de liedjes van *yesteryear*, zoals mijn vriend JP steeds zei, aan de Soul Man of de Blues Man van de 'Monsters'. De dansers droegen gebruiksvoorwerpen of *swidjumbas* die de *Molwenes* altijd bij zich hebben voor gebruik en comfort tijdens hun avontuurlijke tochten naar het veronderstelde niemandsland. Immers, als het van niemand is, kan het van iedereen zijn. Waren dit vagebonden? Het hoofd had nog steeds moeite om te begrijpen wat het hart met zoveel dankbaarheid ontving. Het hart had namelijk al de ruimte en tijd gevonden om emotioneel vrij te zijn, zonder beheerst en gecommandeerd te worden door de dictatuur van mijn ellendige dagelijkse leven.

Lichamen die als een *zootje* bewogen, bij momenten op reis in een schijnbaar gekende wereld van het Makonde-plateau tot de Zuid-Afrikaanse Zulos, en bij momenten daar waar plotseling alles werd gedeconstrueerd waardoor vreemde, wonderbaarlijke en hallucinerende beelden ontstonden. Ik raakte uitgelaten van hun liederen die me zowel naar het paradijs als naar de hel brachten; het

leken tegelijkertijd vertrouwde en vreemde omgevingen. Het gezang van de *Xibalo* en de bekeringstempels van de opstandige *Molwenes* op zoek naar beloften die de voorouderlijke *Xikwembus* hen weigerden. Hun bezeten lichamen, in het rond rollend, kronkelend, zichzelf op de grond gooiend, zichzelf verkrachtend, als een onmiskenbare test in uithoudingsvermogen, zoals bij Afrikaanse reïncarnatie-magie. Dit waren mannen en vrouwen die hetzelfde zochten als ik, die wegdoeken in hun stoel en zich voordeden als toeschouwer. Ik was gefascineerd door het licht en de rondzwerfende silhouetten, door de geluiden die uit de grond opstegen waaronder de voorouderlijke goden schuilden, door de stemmen en melodieën die uit kelen klonken, en door de gezangen gebracht op het randje van menselijke capaciteiten gezien de energieke bewegingen van de lichamen die onder normale omstandigheden de ademhaling zouden verhinderen om nog klanken uit te stoten. Maar de liederen waren op zo'n manier met de lichamen verbonden dat er geen scheiding of onderschikking tussen beide was. Enkel lichamen die bezeten waren door 'demonen' of Afrikaanse magie konden in staat zijn tot zo'n prestatie. De rechthoekige ruimte, een piepklein platform dat enkel diende om een illusie te creëren, leek wel een hele planeet waar degenen die *Molwenes* bleken te zijn in colonne liepen terwijl ze verhalen vertelden over dromen en werkelijkheid, en hun dromen uiteindelijk incarneerden. In de wrede ruimte waar ze geen toegang tot hadden, transformeerden ze dankzij hun vermogen om de verschillende zonnen en manen, geuren en smaken van elke grond waarop ze liepen, in zich op te nemen.

Het *dolen* ging onverminderd door tot ik wakker werd uit deze droom. Mijn hoofd was weer helder, nam de controle over en oefende zijn dictatuur op de rede uit. Het bruuskeerde mijn overspelige hart dat, steeds wanneer het de kans krijgt, zich laat meeslepen door ongebreidelde emoties en zodoende de auteur beledigt door hem te vereenzelvigen met zijn dagdromen over dingen waar hij geen weet van heeft. Daarom mag niets van wat hier staat publiek worden gemaakt omdat het een schande zou zijn voor hen allen, inclusief de vriend en bewonderaar van de auteur, de theaterkunstenaar, de choreograaf, de bedenker en alle goede en slechte eigenschappen die zij hem toeschrijven, afhankelijk van het 'tij' van de Indische Oceaan. Ik ben kwaad en beschaamd dat ik deze verhalen over dwaze dromen die mijn ongedisciplineerde hart aan de jonge Idio

Chichava wilde toeschrijven, niet eens kan vertellen door de schuld van de persoon die opdracht gaf voor een kritische en technische analyse van het werk. Het enige wat ik kan doen is berusten en aanvaarden dat het hart om vrijheid vraagt, wat me in ruil veel vreugde, vrede en oneindig veel licht geeft.

David Abílio,
Februari 2024

David Abílio is voormalig directeur van de Companhia Nacional de Canto e Dança (CNCD). Deze tekst werd op 3 maart 2024 gepubliceerd in de Mozambikaanse krant *domingo*.

BIO

Idio Chichava is danser, choreograaf en artistiek directeur van Converge+ Dance Company (Mozambique). Na een succesvolle carrière in Frankrijk keerde hij terug naar zijn thuisland en begon hij actief te werken aan creatieve uitwisseling, gratis danseducatie voor lokale gemeenschappen en de presentatie van voorstellingen in openbare ruimtes. Hij houdt zich vooral bezig met multidisciplinaire producties en creatieve samenwerkingen die erop gericht zijn iedereen de ruimte te geven zijn innerlijke wereld te verkennen en samen te leven met anderen. Als danser en choreograaf werkte hij samen met tal van kunstenaars waaronder Panaiabra Gabriel Canda, Horacio Macuacua, Cristina Moura, Thomas Hauert, David Zambrano, Frank Micheletti, Boyzie Cekwana, Qudus Onikeku, Marcel Gbepa, Djodjo Kasadi, Faustin Linyekula en vele anderen.

FR

Je suis allé voir *Vagabundus* totalement désarmé, sans préparation, sans lire le scénario, ni m'informer davantage. C'est une habitude que j'ai prise pour me préserver de l'influence de l'auteur ou du critique qui est en moi. Je choisis qui m'accompagne en fonction de ma motivation ou de mon humeur : la tête ou le cœur. Parfois, sans le vouloir, l'un·e supprime l'autre et me submerge. Cette fois, je n'ai pas eu le temps de choisir : dès l'ouverture des portes, j'ai été assailli par les démons du discernement indiscipliné. Impossible de m'en départir une fois qu'ils sont là, et impossible d'utiliser ma tête ou de réfléchir. De toute façon, réfléchir occasionne parfois des perturbations qui m'empêchent de savourer le moment et ses sensations inexplicables. Quand les émotions sont aussi puissantes, elles brisent tous les codes qui guident et contrôlent mon esprit ou mon discernement.

Alors que je cherchais encore ma place au premier rang – pour entendre le souffle des danseur·euses et pouvoir les regarder dans les yeux – j'apercevais déjà d'étranges formes, drapées de vêtements décatiés, se mêlant à des personnes propres sur elles, observant comme moi le *no man's land*. À mon étonnement, j'entendais fredonner des airs d'*antan*, comme aimait à le dire mon ami JP, le soul man ou blues man des *Monsters*. Les danseur·euses portaient les objets usuels ou *swidjumbas* que les *Molwenes* emportent toujours dans leurs expéditions aventureuses vers le *no man's land*. Après tout, ce qui n'appartient à personne peut bien appartenir à tout le monde. Étaient-ce là les vagabonds ? Mon esprit cherchait encore à comprendre ce que mon cœur accueillait déjà avec gratitude, ayant, lui, déjà trouvé son propre espace-temps pour vivre librement ses émotions, libéré du joug et du contrôle de la dictature de ma misérable vie quotidienne.

Des corps en mouvement dans un *jumble*, voyageant tantôt dans un monde *a priori* connu du plateau Makonde aux Zoulous sud-africains, tantôt, soudain, évoluant dans une déconstruction totale appelant des images étranges, merveilleuses, hallucinantes. J'étais fasciné par leurs chants, qui me renvoyaient tant au paradis qu'aux enfers. Ils m'apparaissaient à la fois familiers et étranges. Les chants des *Chibalos* et les temples de conversion des *Molwenes* poursuivant les promesses qui leur furent refusées par leur *Xikwembus* ancestraux. Leurs corps possédés

se tordant, roulant et se jetant à terre, s'auto-violant, dans une épreuve d'endurance indéniable, comme on en trouve dans la magie de réincarnation africaine. Ces hommes et ces femmes recherchaient la même chose que moi, qui me recroquevillait dans mon siège en prétendant être spectateur. J'étais envoûté par l'atmosphère lumineuse et les silhouettes errantes, par les sons venant d'un sol abritant les dieux ancestraux, par les voix répétant des mélodies et des chants interprétés à la limite des capacités humaines, accompagnés par des mouvements corporels énergiques qui, en temps normal, devraient empêcher l'émission d'un quelconque son. Mais les chants étaient unis aux corps au point qu'il n'existait ni séparation, ni subordination entre les deux. Une union possible uniquement lorsque les corps sont possédés par des démons ou toute autre magie africaine du même ordre. L'espace rectangulaire, un espace minuscule destiné uniquement à créer l'illusion, ressemblait à une planète entière où ces *Molwenes* marchaient en rang, racontant des histoires de rêve et de réalité, et se métamorphosant en l'incarnation de leurs propres rêves. Dans l'espace brutal qui les ignorait, iels étaient transformés par leur capacité à accueillir les soleils et les lunes, les odeurs et les goûts des terres qu'iels arpentaient.

Cette marche errante s'est poursuivie sans relâche jusqu'à ce que je m'éveille d'un rêve. Ma tête a repris le dessus, imposant le recours à la raison. Elle heurtait ainsi mon cœur volage, qui se laisse emporter par les émotions débridées dès que se présente l'occasion de jouir d'un répit forcé ou consentant, offensant par là même l'auteur qui est en moi en l'associant à des rêveries sur des choses que cet auteur ignore. C'est pour ça que rien de ce qui s'est dit ici ne doit être rendu public, au péril de déshonorer tant l'auteur que son ami, l'auteur dramatique ou metteur en scène ou chorégraphe ou tout autre mérite qu'on lui attribue en fonction de la marée dans l'océan Indien. Fâché et gêné comme je le suis, je ne peux même pas raconter ces rêves fous que mon cœur indiscipliné voulait attribuer au jeune Idio Chichava, par la faute de la personne qui a commandé cette analyse critique et technique de l'œuvre. Tout ce que je peux faire, c'est l'assumer et accepter la revendication de liberté de mon cœur, ce qui, en retour, me procure beaucoup de joie et de sérénité, et une lumière infinie.

David Abílio,
Février 2024

David Abílio est l'ancien directeur de la Companhia Nacional de Canto e Dança (CNCD). Ce texte a été publié le 3 mars 2024 dans le journal mozambicain *domingo*.

BIO

Idio Chichava est danseur, chorégraphe et directeur artistique de la Converge+ Dance Company (Mozambique). Après une carrière réussie en France, il retourne dans son pays d'origine pour y promouvoir activement des échanges créatifs, l'enseignement gratuit de la danse à des communautés locales et la présentation de spectacles dans des espaces publics. Il se concentre sur des productions multidisciplinaires et des collaborations créatives afin que chacun-e dispose d'espace pour explorer son monde intérieur et coexister avec les autres. En tant que danseur et chorégraphe, il a travaillé avec de nombreux artistes, dont Panaibra Gabriel Canda, Horacio Macuacua, Cristina Moura, Thomas Hauert, David Zambrano, Frank Micheletti, Boyzie Cekwana, Qudus Onikeku, Marcel Gbepa, Djodjo Kasadi, Faustin Linyekula et d'autres.

EN

I went to see *Vagabundus* completely unarmed, without any prior information or preparation, not having read the script or anything like that, a habit I keep to defend myself against the influence of the author or the critics. Depending on the motivation or mood, I choose my company: either my head or my heart. Sometimes, and without meaning to, one of them supplants the other and takes me by storm. This time it wasn't my choice and I didn't even have time to make it. As soon as the door opened, I suddenly felt as if I were possessed by the demons of undisciplined discernment. When this moment arrives, it won't let me go, blocking my ability to use my head or balancing mind, which, when it works, sometimes creates disturbances that don't allow me to enjoy the moment and enjoy the inexplicable feelings of the moment, because when emotions are strong, they break all the codes that guide and control my senses of reason and necessary discernment.

While I was still trying to settle into the front-row seat, so that I could hear the dancers' breathing and look right into their eyes, I saw strange figures, wrapped in rotten cloths, mingling with fine, clean and well-scented people, all gazing like me at the no man's land and, to my surprise, I heard humming that reminded me of the songs of yesteryear, as my friend JP used to say, the Soul Man or the Blues Man of the "Monsters", carrying the utilitarian objects or *swidjumbas* that always accompany the *Molwenes* in their wandering for their use and comfort on their adventurous expedition to the supposed no man's land; after all, when it doesn't belong to anyone, it could belong to everyone. Were these the vagabonds? The mind was still struggling to understand what the heart was receiving with such gratitude, because it had already found its own space and time to live out its emotional freedom without the *rule-keeper* and commander of the dictatorship of my miserable daily life.

Bodies moving in a *jumble*, traveling sometimes in a seemingly known world from the Makonde Plateau to the South African Zulos and sometimes where, suddenly, everything was deconstructed, creating strange, wonderful and hallucinating images. I was excited by their songs, which took me back to paradise as well as hell; they seemed to be familiar and strange environments at the same time. The chants of the *Xibalo* and the conver-

sion temples of the rebellious *Molwenes* seeking promises that their ancestral *Xikwembus* denied them. Their possessed bodies, rolling around, writhing, throwing themselves to the ground, raping themselves, in a manifest test of endurance like African reincarnation magic. These were men and women seeking the same thing as me, cowering in my chair pretending to be a spectator. I was spellbound by the atmosphere of the light and the wandering silhouettes, the sounds coming from the ground that hides the gods of ancestry, the voices echoing melodies coming out of the baked throats and the chants interpreted *in extremis* of human capacities due to the energetic movements of the bodies that under normal circumstances would prevent breathing capable of allowing vocal emission. But the songs were united to the bodies in such a way that there was no separation or subordination of one by the other. Such a feat would only be possible in bodies possessed by “demons” or by such African magic. The rectangular space, a tiny platform just to create an illusion, looked like an entire planet where those who appeared to be *Molwenes* walked their class, telling various stories of dreams and reality, metamorphosing into the incarnation of their dreams. In the harsh space that denied them, they were transformed by their ability to take in the different suns and moons, smells and tastes of each ground they walked on.

The *wandering* march continued unabated until I woke up as if from a dream. My head was back at the controls, taking control of me and exercising its dictatorship (with a view to) always appealing to reason, hurting my whorish heart that gets carried away by unbridled emotions when it has the chance to enjoy its forced or consented respite, offending the author by associating him with his day-dreams about things the author doesn't know about. For this reason, nothing that has been said here should be public knowledge, as it would be a dishonour to both of them, including the author's friend and admirer, the theatrical artist or theatrical designer, as they wish, the choreographer, the thinker and other good and bad attributes that they attribute to him, depending on the “tide” of the Indian Ocean. Angry and ashamed as I am, I can't even relate these tales of crazy dreams that my undisciplined heart wanted to attribute to the young Idio Chichava, through the fault of the person who commissioned a critical and technical analysis of the work. All I can do is put up with

and accept the heart's demands for its freedom, which gives me a lot of joy, peace and infinite light in return.

David Abílio,
February 2024

David Abílio, is the former Director of Companhia Nacional de Canto e Dança (CNCD) This text was published on March 3rd 2024 in the mozambican newspaper *domingo*

BIO

After a successful career in France, Idio Chichava returned to his home country and began actively promoting creative exchange, free dance education for local communities, and performance presentations in public spaces. He is a dancer, choreographer, and the artistic director of Converge + Mozambique Dance Company. Chichava's focus includes multidisciplinary productions and creative collaborations that enable everyone to have a space in which to explore their inner world and coexist with others. In his dance and choreography work, Chichava has collaborated with a number of artists, including Panaibra Gabriel Canda, Horacio Macuacua, Cristina Moura, Thomas Hauert, David Zambrano, Frank Micheletti, Boyzie Cekwana, Qudus Onikeku, Marcel Gbepa, Djodjo Kasadi, and Faustin Linyekula.

Lia Rodrigues Rio de Janeiro

Andantes

dance — premiere

Public space / Zinneke Parade

Outdoor | Standing | ±2h | Free

Practical info and itinerary on kfda.be

01.06

15:00

- NL Hoe kunnen we plezier inzetten als politieke strategie? Voor het eerst bundelt het festival de krachten met de tweejaarlijkse Zinneke Parade. Met behulp van choreografische principes creëert Rodrigues, die dans als een mogelijke verbinding tussen artistieke en niet-artistieke domeinen ziet, een optocht die het Brussel van vandaag weerspiegelt en tegelijkertijd de hoop op een andere toekomst verbeeldt.
- FR Comment se réapproprier l'usage de la joie comme stratégie politique ? Pour la première fois, Kunstenfestivaldesarts s'associe à la biennale Zinneke Parade. À l'aide d'outils chorégraphiques Lia Rodrigues, qui travaille sur la danse comme possible lien entre les secteurs artistiques et non artistiques, crée un défilé qui reflète le Bruxelles actuel, tout en décrivant l'espoir d'un avenir différent.
- EN How do we reclaim joy as a political strategy? For the first time, the festival joins forces with the biennial Zinneke parade. Using choreographic principles Lia Rodrigues, who sees dance as a possible link between artistic and non-artistic domains, creates a parade that reflects present-day Brussels while depicting the hope for a better future.

Ook te zien op Kunstenfestivaldesarts / À voir aussi au
Kunstenfestivaldesarts / Also at Kunstenfestivaldesarts

Marcus Lindeen & Marianne Ségol
Memory of Mankind

KVS BOX

23.05, 20:00

24.05, 20:00

25.05, 15:00 + 18:00 + AFTERTALK

26.05, 15:00 + 18:00 + BRING YOUR KIDS

Bouchra Khalili
The Circle & The Public Storyteller

KVS BOL

27.05, 18:00 — 22:00 + ARTIST TALK

28.05, 18:00 — 22:00

29.05, 18:00 — 22:00

30.05, 18:00 — 22:00

31.05, 18:00 — 22:00

01.06, 18:00 — 22:00

Marlene Monteiro Freitas & Israel Galván
R/TE

ZINNEMA

29.05, 21:00

30.05, 19:00 + AFTERTALK

31.05, 19:00

01.06, 14:00 & 20:00

MEXA
The Last Supper

LA BALSAMINE

29.05, 20:30

30.05, 20:30 + AFTERTALK

31.05, 18:00 & 21:30

01.06, 21:30

Vlaanderen
vereenigend werkt

FÉDÉRATION
FRANÇAISE DE LA
MUSIQUE

cultuur
brussel

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

LA VILLE
DE STAD

Francophonie
CULTUUR

KUNSTENCENTRUM
BRUSSEL

loterie nationale
BIEN PLUS QUE JOUER

nationale loterij
MEER DAN SPLEN

LVMH
BEST BRUSSELS CULTUUR

visit.brussels

LE SOIR

BRUZZ

De Standaard

Centredufestivalcentrum

KVS BOL

Lakensestraat 146 Rue de Laeken

1000 Brussel/Bruxelles

+32 (0)2 210 87 37

tickets@kfda.be

Bar and resto

Open every day, from 14:00

Parties

+ Concert & Party every Friday & Saturday (KVS)

01.06, Closing Night x Zinneke Parade (Halles de Schaerbeek)

Ticketbureau/Billetterie/Box office

10.05 — 01.06

Every day, 12:00 — 20:00

Online/En ligne

www.kfda.be/tickets

kfda.be

facebook

@kunstenfestivaldesarts

instagram

@kunstenfestivaldesarts

tiktok

@kunstenfestivaldesarts

newsletter

kfda.be/newsletter

#KFDA24

V.U. / E.R.

Frederik Verrote, Kunstenfestivaldesarts

Handelskaai 18 Quai du Commerce

1000 Brussel/Bruxelles